

¡Jesus izanik Amorioa

Jesus da bizi osoa!

Deserri onen samintasunen
Erdi erdian jarririk,
¿Nolá Zerura begira gabe
Bizi liteke gizonik?
Emen lurreko gauza guztiak
Utzitzendute ¡bakarrik!
Ez dutelako berak bezela
¡Jesusengandik animik!

¡Bakardadea!... izutzen nazu,
¡Ez daukat ezer inondik!...
Gauza guztiak nerekiñ dira
Bañan ni nago ¡bakarrik!
Nere bizia ezin jaso det,
Bizirikan nago illik,
Amoriorik sentitu gabe
¡Jesus aztu ezkeroztik!

Eziñ gizona bizi liteke
Ezpadu amoriorik,
Amorioa gabetanikan
Gauza denak daude ¡illik!
Amorioa kendu ezkerok
Ez dago Zeruan pozik,
Ex eta ere infernuetan
Batere sufrimenturik!

¡Amorioa! ¡Amorioa!
Zeruko chingar gozoa
Chikia nitzan ezkeroztikan
Zugana beti nijoa,
Zuregatizan isuritzentzait
Posturik, malko tantoa,
Mundu ontako gora-beretan
¡An!... biotzean!... ¡jaioa!

¡Amorioa!... askanazazu
Daukatan korapilloa,
Itzalnazazu kupidaturik
Nere zizpuru suzkoa,
¡Jesus! da zure asiera ta
¡Jesus! da zure kolkoa,
Eramanzazu kolko artara
¡Gure asnase osoa!

Zureak gera ¡Jesus maitea!
Eta Zu dena gurea,
¡O parekorik ez dezun gauza!
¡Amoriozko Legea!
Ez izutu, ¡ez! ¡gizon gaisoa!
Laztanzazu ¡Gurutzea!
Beti pizturik, bere oñean,
Argi ederra, ¡Fedea!

Eguzkiaren eguzki onek
Distiatzendit barrendik,
Amorioak erretzen nau ta
¡Nere onak ez du mugik!...
Sufritzen detan gelegi edo
Pozak naukan choraturik
¡Ezin det esan!... ¡ez daukat itzik!
¡Jesus datorkit Zerutik!

¡Jesus nereaa! ¡Jesus nereaa!
¿Nora zatozkit ordea?
¿Non ikusiko ote zaitut nik
Zeru ta Lurren Jabea?
Amorioak kabia dauka
Sufrimentuan gordea,
Sufritutzedan gauz arreatatik
Esan liteke... ¡maitea!

Mundu ontako atsegiña ta
 Mundu ontako nekia
 Dena da miña, galdutzen badu
 Amorioak kabia,
 Zeiñean nola ez dakigula
 Bizi dan gure bizia,
 An dagoelako, beti gureztat,
 ¡Jesus Zerutik jachia!

Ez det ikusten urrez jantzia
 Ez ta ere indartia,
 Gizon onore ustel utsetaz
 Bat bakarrikan gabia;
 Ez datorkigu, ez, gure Jauna
 Iñola ere aundia,
 Baizik aur gaiso, chiki chikia,
 Gizona: ¡umilzaitia!

Jesus gureztat dena egiñik
 Jaio zitzaigun aurchoa,
 Ez da gauza bat aurchoa baña
 Kupidagarriagoa,
 Estutzendute eta ez guchik
 Nere idurmen gaisoa,
 Bañan batere ez det ikusten
 ¡Aurchoa bezelakoa!

Aurra kupitzen pasako nuke
 Nik nere bizi osoa
 Gizon egiñik ezpalioko
 Jesusi amorioa,
 Onek emanik bere penetan
 Erremedio gozoa,
 Eta egiñik, orain ta gero,
 ¡Beti zorionekoa!

¿Nolá nik esan nolakoa dan
 Jesusen amorioa,
 Jaiotzetikan ill arteraño
 Guri izandutakoa,
 Gu salbatzeko pozik iltzera
 Ez dalarik joatekoa
 Beti gurekin gelditu gabe
 Egiñik Santisimoa?

Eta ¿nolá nik azalduko det
 Jesusen azken pausoa,
 ikusten badet neregatikan
 Gurutziltzatutakoa
 Zerura eskatzen, iltzerakoan,
 Neretzat barkazioa?
 ¡Kordegabeba gelditutzenaiz
 Amorioak itoa!

Zerua, lurra, eta denbora,
 Chimistak eta turmoiak,
 Eguzki, odei, eta mendiak
 Artutzenditu ikarak,
 Izutzendira, ¿zer gertatzenda?
 ¡Salbatzendira gizonak!
 Onetarako agerturikan
 ¡Amorioak indarrak!

Amorioa! ¿zér zera bada
 Onen eder ta aundia?
 ¿Ez da zure gañ Zeru ta lurrik?
 ¿Zu zera denen nausia?
 «Jesusen biotz samur ura naiz
 Gizonarenzat guztia,
 ¡Beti an nauka! jaiotzetikan
 ¡iltzeraño idikia!»

¡O nere Jesus on onegüia
 Biotzen Biotz ezta!
 Zu maite gabe bizitzekotan
 Kendu zadazu bizia,
 Zu zera nere salbatzallia
 ¡Aita chit maitagarria!
 Gurutze Santu Santu arretan
 ¡Amorioak jarria!
 ¡Beiratzendizut! fedez beterik,
 ¡Zeruetako bidia!
 ¡Lagun zadazu! arren, jasotzen
 Nere gurutze chikia,
 Mundura jaio, munduan bizi
 Eta mundutik joatia
 Utsa litzake, ez izatekoz
 ¡Zu ikusteko gloria!

¿Non dira bada eta zertako
Emengo gauza gustiak?
Gizon batzuen jakintasunak,
Aberatsaren urriak,
Eta guzien, pozik gabeko
Pena ta-eraldi tristiak?
¿Utsa dira ta, an daramatzi
Kearen gisa aiziak!

Denak dijoaz beti betiko
Gizona ¡bakar! utzirik,
Bakardadean arkitzenda ta
Gelditzenda ¡erdi illik!,

Lurrak ez dio ezer esaten
Oso dago mututurik,
Bañan Zeruak esaten dio:
¡Ez galdu amoriorik!

Zureak ¡Jesus! egin ginduzun
Egiñik Amorioa
Jesusengandik Jesusengana
Amorioa dijoa;
Amorioa galdu ezkeru
Illa da gizon gaisoa,
¡Jesus! da bada Amorioa
¡Jesus! da bizi osoa.

ANTONIO ARZAC ALBERDI.

CURIOSIDADES BASCONGADAS

RESPUESTAS.

32. *AQUELARRE*.—(Tomo V. n.º 5, pág. 140). Esta voz, que no ha sido aun acogida por la Academia de la lengua, al menos hasta la edicion de su Diccionario del año 1852, ni por el *Diccionario nacional ó Gran diccionario de la lengua española*, de Dominguez, (3.ª edicion por Mellado, Madrid, 1848), es de formacion y origen claro y puramente euskaro, y está compuesta de las dos raices bascongadas *ake* (contraccion de *aker*, cabron, *akerra*, el cabron) y *larre* ó *larre-a*, prado inculto, jaro ó jaral, equivaliendo, por tanto, á «*campo, prado ó jaro del cabron.*»

Así lo reconoce, entre otros escritores, el Sr. D. Roque Barcia, nada afecto, por cierto, á la lengua euskara, ó completamente profano en ella, á juzgar por la escasisima participacion que le concede en la formacion de las voces que figuran en su *Primer diccionario general etimológico de la lengua española*, hoy en publicacion, en cuyo tomo I, pág. 387, dice, sin embargo:

«*Aquelarre*.— Masculino— Voz tomada del idioma vascuence, en el cual »significa *prado del cabron*, y se suele dar á cualquiera junta ó conciliábulo de »brujos ó hechiceros.»